

Druhá nedeľa vo vianočnom období

5. január 2025

Jn 1, 1 - 18

Sestry a bratia v Kristovi

Vianočné obdobie trvá pomerne krátko, o to viac sviatkov ale obsahuje. Prihovára sa nám rôznym spôsobom, častejšie prichádzame do chrámu. Evanjeliá sú pritom veľmi podobné, nie je ich veľa - a niektoré - ako aj to dnešné - sa aj opakujú.

Ani to nemusí byť na škodu. Dnes si môžeme si z opätovného čítania úvodu Jánovho evanjelia vybrať myšlienku, ktorej sme sa doteraz pravdepodobne nevenovali. Úvod Jánovho evanjelia hovorí nielen o Ježišom narodení. Hovorí aj o prijatí, či lepšie povedané neprijatí Krista svetom. Z určitého časového odstupu pripomína, že svet Krista neprijal. Aj my dnes môžeme Ježišov príchod na svet, jeho narodenie vnímať už z určitého odstupu: z hľadiska celkového významu jeho narodenia, jeho príchodu na svet.

Evanjelista hovorí, že pravé svetlo síce prišlo na svet, ale dodáva, že pre svet toto svetlo zostalo nespoznávaným - svetlom, ktoré svieti akoby v skrytosti.

Mnohí si už v dejinách kládli otázku prečo to tak bolo, prečo sa tak stalo. Prečo Boh svet nezariadil tak, aby v ňom bolol len dobro. Prečo Boh nezariadil svet tak, aby prijal jeho svetlo. Namiesto toho musíme prijať skutočnosť, že vo svete jestuje aj zlo. A pravdepodobne takéto usporiadanie sveta pravdepodobne má svoj význam. Nielen z hľadiska slobodnej vôle človeka, ale aj ako výzvy - zlo je niečo, čo nás môže v živote pohýňať. Ani my sa zlu nevyhneme, ono ide aj cez nás, len na nás záleží, ako sa s tým vyrovnáme. Určite je potrebné, aby sme zlo v sebe vedeli aj prijať - na našej osobnej úrovni, len vtedy s ním môžeme niečo urobiť.

Evanjelium ale spomína aj spoločenskú rovinu zla. Hovorí o tme sveta. Svet, tma neprijali svetlo. Často zabúdame, že Boh a Písmo myslia nielen na nás ako na jednotlivcov, ale vždy majú na mysli aj kolektív, spoločnosť, spoločenskú úroveň dobra a zla. Všímajú si vzťahy vo svete, všímajú si nespravodlivosť, usporiadanie sveta. Nesmieme chápať Písmo len ako izolovanú poštu pre nás samotných. Ono sa vždy dotýka aj celku, aj nás chápe ako súčasť celku.

Ako hovorí jeden zo súčasných teológov, Ježiš nechodil po Palestíne karhať jednotlivcov, hriešnikov, (okrem tých, ktorých označil za pokrytco), ale viac si všimával skupiny, v ktorých sa už zlo zakorenilo tak, že ovplyvňovalo aj ostatných. Ježiš napr. karhal obyvateľov jednotlivých obcí - beda ti Korozain, beda ti Betsaida, Beda ti Kafarnaum - lebo sa vyvyšuješ do neba. Ježiš vnímal, že aj zlo je spoločenského charakteru.

Prečo si ale väčšina ľudí spoločné zlo nechce všimáť? Prečo mu podľahne? Lebo zlo sa často maskuje za dobro, niekedy dokonca využíva kritiku hriechu, len aby nemuselo priznať vlastnú uzavretosť, nenávisť voči druhému, druhým. Často sa prezentuje ako mienka väčšiny. Všetci tak robia. Je to konformné s ostatnými. Náš podiel na tme je, že zabúdame na svoju slobodu, zabúdame na možnosť, ktorú nám dáva Kristus svojou ponukou božieho kráľovstva, robiť svet o kúsok lepším. Namiesto toho slúžime kráľovstvu sveta, často slúžime kráľovstvu pochybných politikov. A uspokojíme sa s tým, že aj ostatní tak robia.

V zle, ktoré sa tvári ako dobro sa už väčšina ľudí stihla zariadiť a dokonca ho ešte aj chce odovzdať ďalej, ďalšej generácii. Bez toho, aby si uvvedomili, že takto smerujeme dozadu.

Často sa dookola spovedáme z nepodstatných maličkostí, z vonkajších vecí. Zabúdame, že tie nadôležitejšie prikázania nedokážeme a možno ani nechceme naplniť. Zabúdame, že na to, aby sme so zlom vedeli bojovať, musíme najprv prijať určitú mieru zla vo svojom živote, iank ho budeme len vytesňovať.

Čo môžeme robiť, aby sa z nás stali deti svetla? Ťažká otázka. Keď sa učeníci pri Ježišovej kritike bohatstva pýtali kto teda môže byť spasený, Ježišova odpoveď znela - usilujte sa vchádzať tesnou bránou.

To by môže byť odpoveď aj na našu otázku - ako sa teda pri všetkej moci sveta a zla, môžeme stať božími deťmi? Odpoveď môže znieť - stasneme sa nimi vtedy, ak nehľadáme ľahké riešenie. Ak si uvedomíme, že zlo ide aj cez nás. Ak ho vieme na jednej strane aj prijať a napriek hľadáme dobro, zápasime oň celým svojim životom. Ak nečakáme len na potlesk hlasu verejnosti, nepodliehame konvenciám, zvykom, nehľadáme len to, čo nosí väčšina.

Jedným slovom, ak sa usilujeme narodiť z Ducha - vtedy Boh aj nám dá moc stať sa jeho deťmi.